

NOWA REFORMA

wychodzi codziennie o godzinie 3 po południu

sobotę w zwiększonej objętości z ilustrowanym dodatkiem tygodniowym

Przemocata miesięczna:
 Bez odnośnika . . . 840
 Z odnośnikiem . . . 830
 Z przysługą poczt. . . 420
 Za granicą . . . 7—
 Cena numeru: **15 groszy**
 Adres Redakcji:
 ul. Jagiellońska L. 10.
 Telefon 41. Międzymiast. 1572.
 Adres Administracji:
 ul. Jagiellońska L. 10.
 Telefon 241.

Ceny ogłoszeń
 za 1 wiersz milimetrowy:
 Zwykłe . . . . . 15 gr.
 Nekrologi . . . . . 30 „
 Nadesłano . . . . . 5 „
 Po kronice . . . . . 45 „
 Na 1-szej stronie . . . 50 „
 Drobne od słowa . . . 7 „
 (najmniej 10 słów)
 Układ tabelaryczny 50% drożej.
 Zamiejscowe o 50% drożej.
 Zmniejszenie wady umowy.
 Nr czechy P. K. O. 400.402

PIANINA ZINER
 LIPSE

NADESZY DO SKŁADU
H. SMOLARSKIEJ
 UL. SZEWSEA 9. SPRZEDAŻ NA RATY.

Ugoda z „Kolem żydowskim“

Kraków, 1 lipca.

Porozumienie rządu z „Kolem żydowskim“ jest już faktem dokonany. Jak z zamieszczonych poniżej depesz wynika, ostatni szkolni formalny t. j. przyjęcie przez Kolo żydowskie odpowiedniej deklaracji, został usunięty.

Nie znany jeszcze treść porozumienia. Nie wiemy dokładnie, jak wyglądają koncesje, przyznane przez rząd parlamentarnym reprezentantom ludności żydowskiej; w zamian za zaniechanie taktyki opozycyjnej na terenie sejmowym i za zobowiązanie popierania polityki mocarstwowej i konsolidacyjnej polskiej w kraju i zagranicą. Od ujawnienia tych szczegółowych warunków umowy zależy ostateczny sąd polskiej opinii publicznej o dokonanej porozumieniu. Od tego ujawnienia zależy też sprzeciwianie stanowiska polskich stronnictw parlamentarnych bez zgody których nie mogłyby uzyskać realizacji rozmaite przyrzeczenia rządu wymagające ustawowego zatwierdzenia.

Należy jednak sądzić, że p. St. Grabski, który wespół z min. Skrzyńskim rokowania prowadzi, a który sam jest jednym z liderów najliczniejszej grupy sejmowej, porozumiewał się, choć może nieoficjalnie, z przywódcami stronnictw polskich, tak, że warunki ugody nie będą stanowiły dla nich ani niespodzianki ani też zawierały postanowień, którychby uniemożliwiły zaakceptowanie kompromisu.

Na razie mamy więc do zanotowania sam fakt zawarcia ugody. Jest to fakt niewątpliwie dodatni. Położy on kres tej walce wewnętrznej, która ze szkoda organizmu państwowemu absorbowata tyle energii. Rozbił też ostatecznie blok mniejszości narodowych, oddzielając żydów od jawnie antypaństwowych klubów: strajalskiego i białoruskiego. Ich polityki poza Sejmem. Przyczyni się do uspokojenia stosunków na krzesach i wzmocnienia tam naszej pozycji narodowo-państwowej, oddzielał wreszcie na te organizacje żydowskie za granicą, które dotąd tak niechętnie do państwa polskiego się odnosiły.

Naszkicowany przed chwilą realny efekt ugody pozwala społeczeństwu polskiemu na pogodzenie się z formą rokowań, formą istotnie mieniącej się. Trudno bowiem oprzeć się wrażeniu, że rokowania miały charakter cokolwiek niernormalny: były to bowiem jakdyś par parleurs dwu równorzędnych czynników chociaż w rzeczywistości rozmawiał przecież rząd państwa, z tegoż państwa obywatelami.

Ukleszone pertraktacje nasuwają także inną refleksję. Przeważnie je przedewszystkiem z reprezentantami sjonistów, przewodzących

dzis Kolu żydowskiemu, w skład którego wchodzi szereg innych stronnictw jak np. ortodoksi, stronnictwo kupiecko-mieszczanie itd., itd. Gdyby tak przed kilku laty zdobyło się na odpowiednią inicjatywę kto wie, czy nie mogłoby być wtedy doprowadzić do porozumienia z tymi niesjonistycznymi frakcjami i wbrew ówczesnej agresywnej polityce sjonistów nie dopuścić do bloku mniejszości narodowych w czasie wyborów, który nie tyle szkody wyrządził. Można też warunki ugody, tak doraźne, jak i sięgające w przyszłość współżycia z żydami, były korzystniejsze dla idei narodowego państwa polskiego, gdyby prymat wśród stronnictw żydowskich dzierżyły grupy ortodoksyjne i mieszczańsko-kupieckie. To jednak są już tylko uwagi refleksyjne: przeszłości nie można odrobić.

Jak wspomnieliśmy na wstępie, finalizacja ugody opóźniała się wskutek sporów wewnętrznych w Kole żydowskim o tekst deklaracji. Cały szereg posłów zarzącał pierwotnej, w porozumieniu z rządem ustalonej formule, która stwierdzała, że Kolo żydowskie staje na stanowisku nienaruszalności granic Polski etc., etc., jakoby ta formuła zawierała impliците przyznanie się do dotychczasowej nielojalności. Te zastrzeżenia i obawy rozwiata obecna formuła, oświadczająca, że „Kolo żydowskie stojące trwałe na stanowisku nienaruszalności itd., itd.“

Druga kwestja, która wywołała sprzeciw, zwłaszcza ze strony bardziej agresywnie usposobionych posłów sjonistycznych z Królestwa — to sprawa stosunku do innych mniejszości narodowych. Formuła pierwotna zawierała określenie, że polityka Kola żydowskiego była i pozostawa w stosunku do państwa oprócz względów ogólnopolskich kierować się będzie jedynie interesem ludności żydowskiej. W formule obecnej brak tego podkreślenia, jakie stanowiło owo „jedynie“.

Naszem zdaniem, cała dyskusja deklaracyjna była w gruncie rzeczy sprawą drugorzędną. Jeżeli żydzi w praktyce zaniechają opozycji i przestaną popierać wszelkie obstrukcyjne i przewrotowe wnioski Rusinów i Białorusinów, to będzie to separacja faktyczna, bez względu na tę czy inną subtelność słowną w deklaracji. Odwrotnie, gdyby żydzi poparli jeden i drugi taki wniosek, ugoda zostałaby zerwana bez względu na tekst oświadczenia.

Rząd doprowadziwszy ugode do skutku, może być zadowolony z dokonanej pracy. Sprawa konsolidacji wewnętrznej posunęła się o znaczny krok naprzód.

wewnętrznej stwierdza, że na terenie Sejmu prowadzić będzie zgodnie z temi zasadami swoją politykę zaradczą ogólną jak i narodową w obronie interesów ludności żydowskiej.

Po deklaracji przedstawiciele poszczególnych ugrupowań w Kole żydowskim zabrał głos dr Thon i imieniem własnym oraz pos. Reicha oświadczył:

»Przy ustaleniu oświadczenia, jakie Kolo żydowskie o okazji dojścia do skutku porozumienia polsko-żydowskiego złożył na p. premjerowi, wyrażaliśmy wobec przedstawicieli rządu z nami pertraktujących, wyrażamy to też teraz wobec Kola i wobec całego społeczeństwa polskiego i żydowskiego z całym naciskiem, że żydowstwo w Polsce zawsze uznawało wszystkie te zasady, które znalazły wy-

raz w oświadczeniu, a zatem tak nienaruszalność granic jak i mocarstwowe interesy jak wreszcie konieczność wewnętrznej konsolidacji. Ponownie stwierdzenie tegoż stanowiska ma na celu usunięcie nieporozumień i rozdzwieku, jakie dotychczas panowały.

Po tem oświadczeniu przystąpiono do głosowania, które dało wynik na wskazywanej.

Olbrzymie rozmiary klęski powodzi

Alarmujące wiadomości z województwa krakowskiego

Kraków, 1 lipca.

Aczkolwiek Kraków stanął w obliczu katastrofalnej powodzi, a mieszkańcy niektórych dzielnic musieli opuścić swoje zagrozone, albo już zalane wodą mieszkania, mimo to obywatelstwo naszego groda żywo odczuwa niedole tych okolic prowincji, które najsilniej zostały dotknięte klęską powodzi. Już rozpoczął się ruch składkowy na rzecz powodźzan z inicjatywą „Instytutowego Kurjera Codziennego“, a rzecz jest bardzo pilna, gdyż istnieje „periculum in mora“.

I tak coraz węższa ilość gmia powata bochenskiego woda z lewa. Już w godzinach popołudniowych dnia wczorajszego linja kolejowa Podgórze—Kraków i Podgórze—Niepołomice została podmulona, wobec czego komunikacja stała się niemożliwą. Dowiadujemy się również, że Ujście Selwe stoi pod wodą.

Na podstawie objazdną marszałka pow., strażnicy i komendanta pow. P. P. z Wieleckiego stwierdzono, że pod wodą znajdują się gminy: Podgórze, Okleśna, Zródło, Bozkocinow, Jankowice, Mętków, Ziębki, Gromnik, Bobrowalki Górna i Dolna, Bobrek Górny i Dolny, oraz Gerzów. Z tych miejscowości całkowicie zalane są: Okleśna, Gromiec; ładność Gromca owakowano do sąsiedniej wsi Bobrek. Stau wody w Bobrku wynosi 3 metry w soku wsi. Most między Jankowicami i Szudicami zupełnie uszkodzony.

Z województwa lwowskiego i stanisławowskiego

Ze Lwowa donoszą:

Nad miastem szalała straszna burza. Strumienie wody wyrwały kamienie, niszcząc bruki. Z powodu ulewy musiano wstrzymać ruch tramwajowy, albowiem w kilku miejscach tor został zamulony. W wielu miejscach położonych nad wodą dostala się do suteryn. Musiano wywać na ratunek straż pożarną. W czasie burzy piorun uderzył w 14-letniego Władysława Cymbalewicza w chwili, gdy jechał koło. Chłopak wraz z koniem zginął na miejscu.

W noc z niedzieli na poniedziałek nastąpił wylw Saau. Na skutek ulewnych deszczów. Klęska powodzi nawiedziła cały powiat przemyski i wyrządziła znaczne szkody w polu. W poniedziałek San wezbrał, a woda zalala elektrownię tak, iż w poniedziałek Przemysł tonął w ciemnościach. Akcja ratunkowa wre wcale pełni. Przedmieścia Wilcze i Poberoze zalane są wodą.

Katastrofa wylwu rzek nie ominęła również Sanoka. Woda wzniosła się ponad normalny

stan 5.10 m. Pola, łąki w okolicy, zostały na szerokiej przestrzeni zalane wodą, która po drodze, nie szczedząc niczego, zabierała mosty, parkany i całe stopy budowlanego drzewa z taraków wodnych. Tor kolejowy Zagórz—Sanok został na pewnej przestrzeni około 12 km. zalany wodą.

Wielką też szkodę poniosł 2 pulk strzelców podhalańskich, który własnymi siłami zbudował duży stadion sportowy dla 10.000 ludzi wraz z trybuną, torem z przeszkodami, torem szermierczym, której złowrogie fale zostały zupełnie i zabraly z sobą, nie pozostawiając ani śladu z placu sportowego. Pulk poniosł szkodę około 7.000 zł. Stadion ten był jedynym, z którego korzystali wszystkie stowarzyszenia w Sanoku.

W powiecie Drohobyckim wzbierająca Tyśmienica zalala trzy wsie. Zagrożony jest Borysław, gdzie właściciele szybów zorganizowali akcję obronną, w powiecie tryjskim wylala Świeca, zalewając pola i niszcząc tegoroczne plony.

W powiecie Drohobyckim wzbierająca Tyśmienica zalala trzy wsie. Zagrożony jest Borysław, gdzie właściciele szybów zorganizowali akcję obronną, w powiecie tryjskim wylala Świeca, zalewając pola i niszcząc tegoroczne plony.

W powiecie Drohobyckim wzbierająca Tyśmienica zalala trzy wsie. Zagrożony jest Borysław, gdzie właściciele szybów zorganizowali akcję obronną, w powiecie tryjskim wylala Świeca, zalewając pola i niszcząc tegoroczne plony.

W powiecie Drohobyckim wzbierająca Tyśmienica zalala trzy wsie. Zagrożony jest Borysław, gdzie właściciele szybów zorganizowali akcję obronną, w powiecie tryjskim wylala Świeca, zalewając pola i niszcząc tegoroczne plony.

W powiecie Drohobyckim wzbierająca Tyśmienica zalala trzy wsie. Zagrożony jest Borysław, gdzie właściciele szybów zorganizowali akcję obronną, w powiecie tryjskim wylala Świeca, zalewając pola i niszcząc tegoroczne plony.

ny. W powiecie dolinańskim woda zalala 40 domów, w miejscowości Proszniów, a w miejscowości Rożalów 100 domów. Mosty koło Proszniowa zerwane.

W Skolem i okolicy rzeka Strtyj zerwała trzy mosty. Runęły mosty, łączące Synowólcze z Synowólczką Wyżnem.

Stanisławów należy do miejscowości, które najbardziej ucierpiały. Bystrzyca na przedmieściach Knibin zalala 150 domów. Na przesiłkach Strtyj—Stanisławów wylw poczynił wielkie szkody.

RUCH KOLEJOWY W OKRĘGACH DYREKCYJI LWOWSKIEJ I STANISŁAWOWSKIEJ

Skutkiem powodzi we lwowskiej dyrekcji kolejowej komunikacja kolejowa na szlaku Przeworsk—Gdynia, na odcinku Bachozdów oraz na linii Sambor—Sianki między Kuskowską i Starym Samborem została przerwana. W stanisławowskiej dyrekcji kolejowej ruch pociągów nie wrócił jeszcze do stanu normalnego. Skutkiem zagrożenia prowizorycznego mostu kolejowego na Świecy, na przestworu między Bolechówem a Dolina, pociągi nie przebywają mostu, lecz zatrzymują się z obu stron. Podróżni zmuszeni są do przebywania mostu pieszo, poczta i bagaże przewozi się na specjalnych wózkach kolejowych.

CZĘŚCIOWE WSTRZYMANIE RUCHU KOLEJOWEGO W OKRĘGU DYR. KRAKOWSKIEJ

Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie donosi:

Z powodu silnych opadów atmosferycznych i spowodowanego tem podmycia torów zarządono następujące ograniczenia w ruchu pociągów:

- 1) Zamknięto tor prawy między Białanowem a Podgórzem linii Kraków—Rzeszów. Ruch pasażerski i towarowy odbywa się, po torze lewym.
- 2) Z powodu podmycia torów między Brzeznicą a Wielkimi Drogami. Zatem a Przeciszowem oraz Przeciszowem a Dworami wstrzymano zupełnie ruch pasażerski i towarowy między Skawina a Oświęcimem.
- 3) Zamknięto ruch towarowy między Halciskiem a Jeleśnia. Ruch pasażerski utrzymuje się przez przesiadanie.
- 4) Zamknięto ruch towarowy między Kalwarją a Wadowicami. Ruch pasażerski utrzymuje się przez przesiadanie między stacjami Wadowice a Klecza Górna.
- 5) Wstrzymano ruch pasażerski i towarowy między stacjami Spytkowice a Wadowce linii Siersza Wodna—Sucha.
- 6) Wstrzymano ruch pasażerski i towarowy między stacjami Podgórze a Niepołomice.

Z wystaw sztuki SALON WIOSENNY w Tow. Sztuk Pięknych

W Paryżu otwarto niedawno wystawę retrospektywną p. t. »50 lat malarstwa francuskiego od dzieł Courbeter, Monet i Renoira aż do Picasso — i krytyka artystyczna francuska zniechęca je wszystkie w. impresjonizm. Bez wielkiego naciągania można było wywieść, jak to Courbet zrodził Maneta, Manet — Moneta, ci dwaj — Renoira, wszyscy trzej razem Cezannę itd. — a cały łańcuch złączony nieprzerwaną tradycją artystyczną najwyższej próby, przy której nikt nie boi się być nowatorem, bo na podkwasie — i nikt nie wstydył się wrócić do źródeł, bo wielka sztuka jest zawsze jedna.

Nasz »salon wiosenny« w krakowskim Tow. Sztuk Pięknych jest w tem — szczęśliwie pod niektórymi względami położeniu od paryskiego, że sam jest jednocześnie i wystawą retrospektywną i ekspozycją dzieł nowych, a ciągłość artystycznej tradycji i nieprzerwanego postępu »wiecznej młodości« łączy w dziełach nie różnych, lecz w utworach tych samych artystów. Dzieła Wyczółkowskiego, Falata same mogą być niejako ilustracją do dzieł »50 lat malarstwa polskiego« — a dramatyzujące się kolo mch ziela młodszych »młodości« tej samej szkoły i uczniów, lub szl. kombatantów, z różnych stron scho-

dzających się pod ten sam sztandar sztuki, są tej tradycji potwierdzeniem, uzupełnieniem lub rozwinięciem.

Impresjonizm — to bardzo zwięzłe przez nazwę słowo, ale szerokie pojęcie. Cokolwiek się o nim mówiło w okresie »burzy i naporu« różnych nowych prądów — od futuryzmu i kubizmu do formalizmu i ekspresjonizmu — impresjonizm był tem dążeniem, które wlało nowe życie w malarstwo europejskie, właśnie jako dążenie. Bezpośrednio »wrażenia impresji«, propagowana z początku jako alla i omega, była tylko tym bojowym pozorem, pod którym kryło się dążenie do wyprowadzenia malarstwa na światło, do uchwytenia niejako w garści słonecznego promienia, do pochwytenia go na gorącym uczynku tworzenia z gry światła formy, bryły i barw — czyli do skąpania tworzącej tak samo malarzkiej sztuki w źródło natury. Tę swoją rolę impresjonizm spełnił — nie tylko oddziaływując bezpośrednio, ale zapładniająca i otwierająca szerokie perspektywy na wszystkie możliwości — choćby dla tego, że burzył dawne tany i granice.

W malarstwie polkiem impresjonizm stał się również prądem zapładniającym w wysokim stopniu — co wydatnie się najlepiej na dziełach wymienionych wyżej artystów. — Wszak Wyczółkowski to jeden z pierwszych naszych impresjonistów, choć impresjonizm swojego uczył się nie »w szkole« — lecz na słonecznych stepach Ukrainy. Dziś wstępuje on już przeważnie tylko jako grafik — niezrównany mistrz wielkiej techniki w tej dziedzinie, pokazujący młodym (choćby w obecnie

wystawionych litografiach) jak ciągle trzeba szukać nowych sposobów, nowych doświadczeń i nowej doskonałości. Lecz i w swojej grafice, pozbawionej wszelkiej suchości i stywności, Wyczółkowski jest przedewszystkiem »impresjonistą«, utrwalającym swoje »wrażenia« artystyczne subtelna, miękka gra światła i cienia, w której delikatny, lekki i zwinny rysunek jest jakby tylko ograniczeniem plamy. Czystej krwi impresjonista jest także w wystawionym swoim pejzażu — jak zresztą był zawsze — Falat, poeta śniegu, lasu, mgieł, wody, lekkiej gry obłoków na niebie, rozproszenia światła wśród mroków zachodu w rodzimym krajobrazie...

Impresjonistą innego rodzaju — impresjonistą wytwornego rysunku w swych studjach portretowych i ruchu wyrażonego linjami — jest F. Axentowicz, u którego wszystko jest takie lekkie a pewne, niby niedopowiedziane, a jednak skończone. A oto jeszcze młodsza brać — uczniowie wielkiego impresjonisty pejzażu Stanisławskiego — zawsze »mocy« w kolorze swoich pejzażów Uziembło, dalej tego malarz tak barwnej Huculszczyzny, pewny portrecista, niezmołodzony zbieracz artystyczny naszych typów ludowych, ostatnio pierwca polskiego morza i jego rybaków i marynarzy kaszubskich, prof. Wl. Jarocki. Później dalsza progenitura z tej samej linii impresjonistów pejzażu — Stefan Filipkiewicz zawsze miłe harmonizujący, jego brat Mieczysław, malarz smętnych zachodów swojskiej Jercy Karszniewicz — gdy obok Axentowicza raczej stoi zarówno charakterem swego w

znacznej mierze kobiecie poświęconego malarstwa, jak »starszością« swego impresjonizmu Alfons Karpiński, pozatem w nielicznych swych studjach kwiatowych i pejzażowych subtelny kolorysta.

Lista impresjonistów naszych, reprezentowanych na tym salonie, bynajmniej się nie kończy. Bo oto przychodzą młodszy i najmłodszy — dalsze pokolenie tamielch. Godną uwagi prosto i szczerze swego wysiłku, samienneości i osiągnięciem rezultatami zarówno w pejzażu i malarwie natury, jak w studjach portretowych Szymon Müller, tegi kolorysta a młodszy pejzaż Emil Krcha, Andrzej Oleś niestety w swych młodych akwarelach jakby wciąż niewychodzący poza frazyment. Osobno stoi, aczkolwiek »przysuwając się do grupy impresjonistycznej Mieszko Jabłoński, łączący harmonijnie kompozycję z pejzażem, talent tegi i obiecujący, pozatem że już wiele dał. Tu też należy zwrócić uwagę na Czerwenki, płodnego akwarelistę Turka. Marynistę Stachowskiego i monachijczyka typowego w swej rodzajowości Saskiego nie można zaliczyć do impresjonistów, gdyż są oni »przed-impresjonistyczni«, tak samo jak Artura Markiewicza, którego można nazwać po-impresjonistycznym naturalistą. Wszyscy oni jednak razem, jak również Stanisław Swarc, świetnie oddający w swych portretach i aktach technikę starych mistrzów malarstwa, zamykają niejako »retrospektywny« dział obecnego salonu.

Nowi zupełnie ludzie reprezentowani są nielicznie. Należy tu przedewszystkiem prof. Fel. Kowarski — z projektem wielkiej kompozy-

cji dekoracyjnej i symbolicznej, przedstawiającej apoteozę walczącej Polski, skomponowanej z rozmachem, niedającym o szablony, a zbliżającym się w ujęciu do formalizmu i ekspresjonizmu zarazem — tak samo, jak jego studia kobiecych aktów, Leon Chwiesiek pozostaje wiernym swojemu »strefizmowi« w doskonałym portrecie prof. Jaworskiego, którym rehabilituje ten swój »własny prad« nawet przed bardzo surowymi realistami. Tadeusz Cybulski to »impresjonista reformowany« poza wpływem swojskich źródeł tego kierunku. Tadeusz Waszkowski idzie odrębną swoją, niezbyt szeroką ale własną drogą w pełnych ekspresji studjach portretowych — tak samo, jak Leon Kowalski, który nie należąc do »nowych«, uinął przejść przez wiele prądów i szkół z własnym stylem w swoich studjach portretowych, oraz Stan. Klimowski.

Rzeźba, jak zwykle, nieliczna — reprezentują ją dwa portrety Jana Raszki oraz dwie głowy rzeźbione w drzewie przez J. Juszczyka, mające dużo charakteru.

Całose wystawy »salonu wiosennego« mającej dać kandydatów do medali, raczej patrzy w przeszłość, niż w przyszłość. Usprawiedliwieniem tej ekspozycji jest okoliczność, że ta przeszłość jest piękna, oraz to, że wielu wystawiających albo »jeszcze« albo »już« tego maluje. W każdym razie stwierdzić trzeba, że salon ten jest tylko bardzo częściowym oddaniem współczesnej twórczości malarzkiej w Polsce.

St. Mrocz.

Kraków pod wodą

(s) Obraz podnoszenia się wody w dniu dzisiejszym przedstawia się groźnie; oczyszczenie rzeki z zanieczyszczeń, czy w dobie gwałtownym Wisły trwają w dalszym ciągu opady atmosferyczne.

W Krakowie woda zaczęła dziś występować przedwzrostkiem w najniższych miejscach śródmieścia, a to na ul. Wolskiej koło kioska, zalewając część ulicy Wolskiej do Nr. 36. W ulicy Zwierzynieckiej brakuje do wystąpienia wody na ulicę 30—40 cm.

Na ulicy Smoleńskiej pomiędzy Retoryka a Aleją Krasińskiego woda wystąpiła na ulicę. Zroszą w mieście t. z. w dzielnicy III, t. j. przy ulicach: Powiśle, na ul. Zwierzynieckiej, Smoleńsk, Mała, Retoryka, Wolska, Garncarska woda się wlewa do piwnicy i suteryny. Tak samo we wszystkich realnościach na Powiśniu piwnice i suteryny stoją pod wodą (cofki przez kolektory i kanały uliczne).

NA LUDWINOWIE, ZAKRZÓWKU I DĘBNIKACH

Najciężej dotkniętą zostaje ludność Ludwinowa, Zakrzówka i Dębniak. Na Ludwinowie i Dębniakach zalana została ul. Barska i okolice. W ul. Garbarskiej opadał garbarni woda z Wilgi przedarła się na gościniec, nadto pod wodą stanęły ulice Wierzbowa i Twardowskiego. — Koło godz. 10 rano strumienie wody zaczęły się wdzierać na Rynek dębnicki zalewając go. W zalanych ulicach komunikacja odbywa się na pomostach i łodziach.

AKCJA RATUNKOWA W MIEŚCIE.

Miasto podzielone zostaje na cztery rejony tj. dwa rejony po prawym brzegu Wisły i dwa rejony po lewym brzegu. Rejony poszczególne obejmują dzielnice, które mają być dotknięte powodzią. W rejonach eksploatowani są inżynierowie budownictwa miejskiego z aparatem ratowniczym t. j. z pomostami, kobylicami i łódkami. Najwięcej przysparza pracy rejon 4-ty tj. Podgórze-Płaszów i fot. Lasówka, gdzie służą woda przedziarą się na 'erytorja chronione wałami. W biurze budownictwa miejskiego stale pełnią dyżury od dnia 29 czerwca inżynierowie, którzy odbierają sprawozdania z poszczególnych rejonów i zarządzają wszelką pomoc ratunkową, ekspedując do zagrożonych rejonów czy to potrzebne worki, czy też deski, kopaty, kilofy, cement i piasek. Dyżur w budownictwie pozostaje w ciągłym kontakcie z permanentnym Komitetem Dyrekcji Robót Pu-

blicznych, gdzie również budownictwo utrzymuje stałe łącznikowe delegata. Dzisiaj o g. 5 popoł. odbyły się posiedzenie pełny Komitet powodziowy w Okręgowej Dyrekcji robót publicznych celem naradzenia się nad dalszą akcją ratunkową. * * *

Gromady ludzi z miasta zbiera się nad brzegami rozbrukanej, mętnej Wisły, zagłada do zalanych suteryn, lituje się nad biedakami i ze ściśniętym sercem odchodzi do domu, dziękując P. Bogu, że ich to nie spotkało. — Biedni zostawieni są swojemu losowi. Część wiaździe določują, część tuli się po schodach, strychach, o ile dachy wody nie przepuszczają. A ich ubożuchne mienie woda niszczy. Nie jest to woda zwierzchnia, lecz gruntowna, zaskórnia, kanałowa, przesiąknięta wstrętną wonią, nie dająca się usunąć szereg tygodni, mimo suszenia i przewietrzania. Cięższe rzeczy, pozostawione w mieszkaniu, jak szafy, skrzynie, stoły, stolki gniją potem formalnie i pękają. W piwnicach ziemniaki cuchną, są nie do spożycia, nawet węgle, pełne muku, wydają przy paleniu przykryką woń.

Ci ludzie, już z natury rzeczy bardzo biedni, są przez powódź strasznie pokrzywdzeni, a w dodatku przez kilka dni nie mają kąta, bo wielu z nich z obawy utraty mieszkania, woli pilnować swoich gratów na schodach, gankach, strychach rozłożonych. Nie mają oni również gdzie dla siebie i dla działwy ugotować strawy. Możeby ludzie dobrego serca zajęli się tymi biedakami. Dali im częśćkę swojego obiadu, lecz uczynili to z chrześcijańską wyrozumiałością. Należy tych nieszczęśliwych przygarnąć, wciągnąć ich do domu, gdzie każdy z mieszkańców daby im coś dyskretnie ze swojego stołu lub w menażkach przynieść im ciepłej strawy, mleka dziecinnego gorącego i t. p. Jednakże nie można zapominać, że każdy biedny ma swoją ambicję, która nieraz nie pozwala mu godzić się na jałmużnę, natomiast rodzi serdeczną wdzięczność, gdy widzi, że mu ktoś w nieszczęściu podaje z sercem na dłoni przyjacielską pomoc w imię przykazania miłości bliźniego. Oprócz komitetów ratunkowych, poszczególne dobre dusze niech podejmą się na własną rękę spełnienia tego szczytnego obowiązku, a przyczynią się do tego, że biedni nie będą z nienawiścią mówić o bogaczach, których los ochrania i od klęski powodzi.

Stan powodzi w dniu dzisiejszym

(w) Dzisiaj rano o godzinie 10 tutejszy wodowskaz na Wiśle wykazywał 5.84 m. ponad stan normalny. Co pół godziny woda wzrasta o 3 cm. Wody górskie przybyły, jak dotychczas, jedynie częściowo. W najbliższych godzinach spodziewany jest dalszy przybływ wód górskich, wobec czego stan wody na Wiśle podniesie się o dalszy 1 metr, z możliwością dalszego wzrastania.

Wodowskaz w Tyńcu zupełnie zalany. Część Krakowa stoi pod wodą. W szczególności zalana jest część Grobli, aleja Krasińskiego, lassek na Biomach, część deptaku, ulica Wolska po ulicę Czapskiego, ulica Smoleńska, Bonerowska i Wolska. Suteryny w wymienionych ulicach zalane; woda sięga parteru. Ludność biega o pomoc.

Woda dobywa się z kanałów gwałtownie. Komunikacja w ulicach, stojących pod wodą, odbywa się na kobylicach i łódkach.

WIEŚCI Z KRAJU.

Ze Skawiny telefonują: Katastrofa wylewu nastąpiła w całej pełni. — Woda wdziera się oknami do domów. Ludność biega o pomoc i żywność.

Kłokoszin (powiat krakowski) zupełnie zalany. Kosowicz i Wołowice zalane częściowo. Ludność biega o pomoc i pontony.

Z Wadowic telefonują: Pod Brzeziną woda nie podnosi się. W Szumnej Porębie utonął chłopak. Skawa o godzinie 8 rano 2.10 ponad stan normalny.

Z Zakopanego telefonują: Koryto Bystrej przerwane. Ludność żąda pomocy i chleba.

Z Nowego Targu telefonują: W Białym Dunaju woda opada. W Czarnym Dunaju podnosi się. Deszcz od czasu do czasu jeszcze pada.

Ogólny stan wód o godzinie 8-mej 3.75 m. ponad stan normalny.

Z Jeleśni telefonują: Tor uszkodzony. Komunikacja odbywa się z przesiadaniem.

Z Kęt telefonują: Macerz pod Kętami silnie wylała. W Komorowicach nad Białką woda pozabierała domy. Rozpacz wśród ludności okropna. Wypadków z ludźmi dotychczas nie było. — Między Bestwinką a Czechowicami most zerwany. Komunikacja przerwana.

Starosta pińczowski telefonuje: Pińczów zalany. Ludność prosi gwałtownie o pomoc. Z Krakowa wysłano w nocy do Pińczowa statek z pontonami. Drugi statek odpłynął do Pińczowa o godzinie 10 rano z 6 pontonami i 100 żołnierzami. Okolice wsie zalane. Ludność biega o pomoc i żywność.

Niezależnie od statków, wysłanych do Tyńca, dyrekcja robót publicznych wysłała dwa statki w kierunku Szczucina z łódkami ratowniczymi.

Prócz tego zarządzono ewakuację wszystkich gmin, które w roku 1903 były zalane, albowiem z Żywca telefonują, że stan wody na

Ze zjazdu bibliofilów

W poniedziałek rano, jak wspomnieliśmy, uczestnicy zjazdu udali się do Suchoj z wzięcia biblioteki hr. Juljusza Tarnowskiego. Powitani pa dworem musyją, udali się powozami do zamku, gdzie oczekiwał ich gospodarz w towarzystwie bibliotekarza dr. Kosseka. Następnie w nowej sali bibliotecznej hr. Juljusza Tarnowskiego powitał gości w serdecznych słowach, zaznaczając, że uważa za swój obowiązek udostępnić swe zbiory badaczom i że zdanieniem jego, każdy posiadacz prywatnych zbiorów winien wypełnić taki obowiązek, dla dobra rozwoju kultury.

Na przedwzięcie to odpowiedział serdecznie przewodniczący zjazdu p. Demby, podnosząc z naciskiem, że pierwszy raz słyszy tak cenne oświadczenie ze strony właściciela prywatnych zbiorów i że ta piękna deklaracja odbija się niewątpliwie żywym echem w kraju i znajduje naśladowców.

Pobyt w Suchoj wypełniło zwiedzenie zbiorów, referat dr. Kosseka o historii biblioteki, oraz referat dr. Dobrzyńskiej-Trybickiej (Poznań) o bibliotece Kościelczyńskiej.

Następnie gospodarz zamku z staropolską gościnnością podejmował przybyłych obiadem, podczas którego prof. K. Witkiewicz serdecznie podziękował za przyjęcie. Podczas mitej pogawędki wygłoszono kilka przemówień.

Wieczorem członkowie zjazdu powrócili do Krakowa, gdzie w Grand hotelu zebrałi się na wspólną kolację.

We wtorek, po zwiedzeniu biblioteki Czartoryskich, rozpoczęły się w Muzeum Przemysłowym merytoryczne obrady zjazdu. Na posiedzeniu przedpudniowym uchwalono 6 rezolucji, po dyskusji, w której zabierali głos liczni mówcy, a t. j. a chwila była bardzo żywa, zwłaszcza przy rezolucji 4 i 5. Uchwalono:

- 1) Zjazd wyraża uznanie członkom komisji rewizyjnej w Moskwie, szczególnie ministrowi Olszewskiemu i dr. Kunzemu, za ich gorliwą pracę przy odbiorze należnych Polsce księgozbiorów.
- 2) Uchwalono zwrócić się do ministerstwa W. K. i O. P. w sprawie najrychlejszego otwarcia państwowych szkół kształcenia odpowiednich pracowników dla przemysłu drukarskiego, introligatorskiego, fotomechanicznego, oraz dla reprodukcji ręcznej w zakresie zaniedbanej techniki miedziorytu, drzeworytu itd., a to w znaczniejszych centrach graficznych w Polsce.
- 3) W porozumieniu z ministerstwem W. K. i O. P. urządzić Dzień święta książki, dla celów propagandowych i pedagogicznych.
- 4) Wybrać z łona zjazdu stałą radę bibliofilską, z siedzibą w Warszawie, dla zorganizowania bibliofilstwa polskiego (Rezolucja kompromisowa).
- 5) Zwrócić się do rządu o zorganizowanie opieki nad zabytkami bibliotecznymi i archeologicznymi prywatnymi i przekazać radzie bibliofilskiej zajęcie się tą sprawą, a jednocześnie zwrócić się za pośrednictwem pism do właścicieli bibliotek prywatnych, o udostępnienie ich bajaczom (Rezolucja kompromisowa pp. Grzywińskiego i Dembego).
- 6) Zwrócić się do rządu o wydanie paropięciomaterjalne c. l. m. kontynuacji druku Bibliografii Estreicherza. Zjazd stwierdza, że zakończenie druku tego wydawnictwa jest najważniejszym postulatem nauki polskiej w dziedzinie bibliografii. Rezolucja p. Szeryńskiego z Warszawy, przyjęta żywymi oklaskami.

Wspólną fotografią zakończono obrady przedpudniowe. Wspomniane wycieczki do biblioteki Mogiłańskiej i Bielańskiej odpady z powodu trudności komunikacyjnych.

Na obradach popołudniowych na wniosek p. Fr. Biesiadeckiego wybrano przez akklamację następujący skład rady bibliofilskiej: prezes Stefan Demby, członkowie pp. Cholewicki (Warszawa), Rygiel (Wilno), Komorowski (Paryż), Biesiadecki i Bernacki (Lwów), Kłukowski (Zamość) i K. Witkiewicz (Kraków), z zarezerwowaniem miejsc dla zastępców ewentualnych nowych zrzeszeń.

Również przez akklamację przyjęto nast. rezolucje Fr. Biesiadeckiego:

- „Zjazd uchwala poczynić wszelkie najenergiczniejsze starania i odpowiednich czynników, by rząd rozpoczął budowę nowego gmachu dla Biblioteki Jagiellońskiej. Zjazd przekazuje tę sprawę Radzie bibliofilskiej i poleca jej nie ustawać w zabiegach prowadzonych do osiągnięcia tego celu”.
- Szereg odczytanych rezolucji, dotyczących opieki nad książką, jej estetyką i t. d. uchwalono przekazać do załatwienia Radzie bibliofilskiej.
- Uchwalono wysłać od Zjazdu deszę z wyrazami uznania do ministra W. R. i O. P. i do naczelnika Wydziału nauk St. Michalskiego.
- Wreszcie uchwalono odbyć następny zjazd w Warszawie.

Z kolej prezes honorowy Zjazdu p. Fr. Biesiadecki w serdecznych słowach podniósł, że i zjazd przygotowany został przez komitet krakowski z jak największą starannością i został wprost świetnie gospodarzom serdecznie podziękowanie. Oświadczenie to przyjęli zebrani długotwałymi burliwymi oklaskami i prezesowi komitetu organizacyjnego prof. K. Witkiewiczowi zgotowali serdeczną owację. Prof. K. Witkiewicz ze wzruszeniem podziękował w gorących słowach uczestnikom za przybycie, podnosząc znaczenie uchwał Zjazdu i widoki dalszej owocnej pracy organizacyjnej na podłożu serdecznego wzajemnego zapoznania się.

Wreszcie przez akklamację wyrażono podziękowanie prezesowi p. Dembemu za trud przewodniczenia trzydniowym obradom.

P. Demby podziękowawszy za zaszczyt powołania go na przewodniczącego i Zjazdu, życzeniami dalszej owocnej pracy zamknął obrady Zjazdu.

Po zamknięciu odbyła się aukcja książek i ex librisów. (ig).

KRONIKA

Kraków, 1 lipca.

Obrady Zjazdu komendantów zawodowych straży pożarnych

Z okazji jubileuszu krakowskiej Straży pożarnej zjechałi się naczelnicy zawodowych straży z całej Polski, by przy sposobności złożenia życzeń

Jubileusz krakowskiej, odbył walne zgromadzenie przedstawicieli tych korporacji. Celem zgromadzenia były sprawy czysto techniczno-pożarnicze, odnoszące się do organizacji, wyszkolenia i wyposażenia straży pożarnych zawodowych.

Po zagajeniu posiedzenia przez naczelnika Nowohotnego, przystąpiono do dyskusji nad wnioskiem, uchwalonym na poprzednim zjeździe naczelników straży pożarnych w Krakowie w dniu 24 maja 1925 roku. Referent wniosku, komendant Straży pożarnej, Milewski, motywował potrzebę założenia Związku zawodowych Straży pożarnych, którego celem będzie podniesienie pożarnictwa w Polsce.

Następnie dokonano wyboru komitetu organizacyjnego, któremu poruczone przeprowadzić organizację Związku w możliwie przyspieszonym tempie, tak, aby już w dniu 15 sierpnia 1925 r. mógł nastąpić ponowny zjazd w Warszawie, celem wyboru stałego zarządu. Przewodniczącym komitetu wybrano jednogłośnie b. naczelnika Straży krakowskiej, p. Feliksa Nowotnego. Nadto uchwalili Zjazd naczelników pozostać w stałym kontakcie z istniejącym obecnie głównym Związkiem ochotniczych Straży pożarnych i wspólnie z tą instytucją pokrowną pracować nad podniesieniem pożarnictwa w Polsce.

Na zakończenie zjazdu odbyły się naukowe pokazy z najnowszymi przyrządami, jakimi rozporządza krakowska Straż pożarna, a mianowicie dokonano prób ciśnienia hydrantów, maszyn motorowych, oraz drabiny mechanicznej motorowej.

Nowy objaw potwornej demoralizacji wśród młodzieży kresowej

Z Wilna donoszą: Wilno znówu przeżyło dzień, pełen wstrząsu, gdyż rozszalała się pogłoska o wykrytym nowym zamachu na nauczyceleli.

Tym razem terenem zamachu miała być już nawet nie szkoła średnia, lecz szkoła powszechna Nr 24, mieszcząca się przy ulicy Mostowej. Różnicę jednego z uczniów złodiali na czas zawiadomości o planowanej zbrodni władze policyjne, które potwierdziły alarmującą wiadomość na drodze przeprowadzonych rewizji. — Aresztowano dwóch uczniów: Dagiela (?) i Klimaszewskiego. Ten ostatni, uczeń piątego oddziału, posiadał w mieszkaniu nowy rewolwer z 50 nabojami.

Zamach miano wykonać na nauczyceleki przy użyciu bomb lub rewolwerów. Władze policyjne stwierdziły, że podłożem demoralizacji wśród młodzieży (tak jaszkrawo ujawioniej przez tragedję w gimnazjum imienia Lelwela i wykryciu zamachów) jest podstępna agitacja komunistyczna wśród młodzieży.

Barbarzyństwo i prowokacja w sądach sowieckich

Z Warszawy telefonują: Z Rygi donoszą, że w Kijowie odbył się proces przeciwko obywatelowi polskiemu Wesołowskiemu, oskarżonemu o szpiegostwo na rzecz Polski. Wesołowskiemu nie udowodniono żadnej winy, a mimo to skazany został na śmierć przez rozstrzelanie.

Równocześnie aresztowano jego narzeczoną p. Terlecką. Rozprawa przeciw niej wykazała brak wszelkich podstaw faktycznych. Główny jednak świadek oskarżenia, osławiony prowokator Skarbek, zapytał p. Terlecką: »Czy pani chcąc uchronić swego ukochanego od śmierci, ukryłaby jego winę?« Nie podejrzując niczego, odpowiedziała p. Terlecka: »Naturalnie«. I to wystarczyło, aby ją skazać na rok ciężkiego więzienia.

ZWIĄZEK LOKATORÓW, PLAC MATEJKI 3, wobec żywiołowej katastrofy powodzi, która nawiedziła przedmieścia naszego miasta, a w szczególności Borek Fałęcki, Mogilany, Ludwinów, Zakrzówek i grozi zalewem dalszych pobliskich dzielnic miasta, apeluje do ofiarności ogółu obywateli przyścisła z pomocą nieszczęśliwym ofiarom nawiedzonych powodzią.

Setki rodzin lokatorskich musiało opuścić swe mieszkanie w suterynach i parterach, kryjąc się po strychach, zaś całe swoje mienie pozostawiając na pastwę losu.

W tym celu uprasza wydział Związku lokatorów o składanie możliwych datków na dotkniętych powodzią nieszczęśliwych rodzin, które przyjmuje biuro Związku lokatorów, plac Matejki 1. 3, za pokwitowaniami.

Równocześnie odmówił się wydział Związku lokatorów do przydziału województwa i magistratu z prośbą o zawiązanie doradczego komitetu obywatelskiego, któryby się zajął dalszą opieką ofiarami, dotkniętymi katastrofą powodzi.

Za wydział: Za sekretarza: J. Staśko, prezes: M. Burezyk.

PODJĘCIE RUCHU KOLEJOWEGO. Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie komunikuje: Z dniem dzisiejszym podjęto ruch na odcinkach Podgórze—Niepołomice, Spytkowice—Wadowice, Skawina—Zator.

STRASZNA ŚMIERĆ KOLEJOWA POD KOLAMI POCIĄGU. Dzisiejszej nocy zdarzył się około rogatki Łobzowskiej straszny wypadek, który pociągnął za sobą życie ludzkie. Oto kolejarz N. Kora lat 62 liczący, przechodząc przez tor, dostał się pod koła pociągu pośpiesznego, ponosząc śmierć na miejscu. Zwłoki ofiary wydobyto z pod kół zupełnie zdemolowane.

AMATOR SPIRYTUSU DENATURKOWANEGO. Jakiś nieznanymi sprawca składi z podwórza domu przy pl. Nowym 1. 9 na szkłę Reginy Dreger beczkę spirytusu, zawierającą 150 litrów.

Z kraju i ze świata

SAMOBÓJSTWO DYREKTORA FABRYKI. Do noszą z Warszawy: Dyrektor fabryki masła roślinnego pod firmą „Alma”, mieszkający na Pradze, Otto Westergart, popełnił samobójstwo przez powieszenie. Przyczyną samobójstwa były podobno niepowodzenia handlowe.

WŁADZE AKADEMICKIE POLITECHNIKI LWOWSKIEJ. P. A. T. donosi z Lwowa: Rektorem politechniki lwowskiej na rok 1925—1926 został wybrany profesor dr. Ignacy Mościński, dziekanami: wydziału inżynierii lądowej i wodnej profesor inżynier Kazimierz Zipsor, wydziału architektonicznego ponownie profesor dr. Adam Kurylo, wydziału mechanicznego profesor inżynier Gabriel Sokolnicki, wydziału chemicznego ponownie profesor dr. Czesław Baczynski, wydziału rolniczno-leśnego profesor dr. Adolf Jozsat, wydziału ogólnego profesor dr. Wojciech Bubiniowicz.

BÓJKA NA POGRZEBIE. Onegdaj przyszło w Łodzi na pogrzebie samobójcy Jana Bartoszewicza między uczestnikami konduktu do sprzeczki, zakończonej bójką. Awanturę wywołała rodzina i koledy tragicznie zmarłego Bartoszewicza, którzy nie chcieli dopuścić do karawanu jego żony i szwagra, uważając, że oni są właśnie przyczyną samobójstwa.

W czasie awantury dotkliwie została pobita żona zmarłego, oraz jeden z jej braci, na którym awanturnicy podali uderzenie.

NAPAD RABUNKOWY POD SUCHĄ. Przed paru dniami, jak nam ze Suchoj donoszą, został napadnięty na drodze między Suchą a Zembrzycami Benjamin Klein ze Suchoj przez niejakiego Józefa Urbę, pochodzącego z Czechosłowacji, który pod groźbą rewolweru zażądał wydania pieniędzy. Klein z olawy o życie oddał Urbie całą posiadaną gotówkę w kwocie 8 zł., poczem bandyta oddał się i znikł w pobliskim lesie.

Zawiadomiony posterunek policyjny w Suchoj wszczął natychmiast poszukiwania, w rezultacie których Urba został przyrzućmy na stacji kolejowej w Suchoj w chwili, gdy kupował bilet do Żywca, a następnie odstawiony odtawiony do aresztów pow. w Suchoj.

JAK RÓŻNIE BERLIN. Według sprawozdania z jednodniowego spisu ludności Berlina w dniu 13 czerwca b. r., ludność miasta wzrosła od roku 1922 o jeden milion i liczy obecnie 3,950,000 osób.

TEATR KINO ZABAWY

Dnia 1 lipca:

TEATRY

Qui-Pro-Quo

TEATR BAGATELA

Dziś o godz. 8-mej wiecz. PREMIERA sensacyjnej sztuki

DYBUK

Książę Nancy

KINA

GRA SERC

STRASZNA GODZINA

Błąd kobiet kochających

Oczyszcz kobiety

Król Kolejowy

SAMUM

Z TEATRU IM. JUL. SŁOWACKIEGO. Po zamknięciu w dniu wczorajszym sezonu dramatu 1924/25, rozgłoszi się od dzisiaj na krótki przeciąg czasu w gmachu teatru miejskiego teatr warszawski „Qui pro Quo” pod dyrekcją p. Jerzego Pocz-

MEBLE!!!

stylowe i luksusowe, poleca na dogodnych warunkach: 1298
D. BLÜHBAUM, KRAKÓW, ŚW. TOMASZA 18, I. P.

styczny „Bagateli”. — Dekoracje, projektowane przez Stanisława Węgrzynę, wykonane zostały w pracowni „Bagateli”. Charakterystyczne kostiumy, śpiewy pod kierownictwem nadkaptora Taffia, „Taniec śmierci” w wykonaniu p. Nowotarskiego, przyczynia się do uwydatnienia egzotycznego tła „Dybuka”.

Próbami kieruje H. Barwiński. Z TEATRU IM. JUL. SŁOWACKIEGO. Dzisiaj ostatnie przedstawienie dramatu w tym sezonie, na którym dane będzie cieszące się niesłabnącą frekwencją krotkochwila Fredry „Nowy Don Kiszot”.

OPERETKA „NOWOŚCI”, ULICA RAJSKA. Ostatnie przedstawienie w bieżącym sezonie. Próby z „Błędnej krewki” w pełnym toku pod reżyserją p. Sempolińskiego, z udziałem całego personelu naszej Operetki. Kierownictwo teatru w operetce tej przygotowuje cały szereg niespodzianek, które olśnią i zachwycą publiczność, żądną estetycznych wrażeń.

REPERTUARIUM:

TEATR IM. SŁOWACKIEGO

Wtorek, 30 b. m.: „Nowy Don Kiszot”

TEATR „BAGATELA”

Wtorek, 30 b. m.: „Antonia”

TEATR OPERETKA „NOWOŚCI”

Środa, 1 lipca, o godzinie 8 wieczorem: „Książę Nancy”

Czwartek, 2 lipca, o godzinie 8 wieczorem: „Książę Nancy”

Kto zatem zostanie w teatrze im. Jul. Słowackiego

Onegdaj jeden z dzienników krakowskich wymienił cały szereg artystów, którzy w tym roku mają opuścić scenę teatru im. Słowackiego, podkreślając słusznie, że sprawa ta ze względu na publiczny interes, związany z pracą teatru, nie może być uwzględniana jedynie w sferze „dyskrecyj teatralnych”. Jak najszersze bowiem kółko publiczności, mają prawo tą sprawą interesować się żywo i niepokoić się nawet, szczególnie, gdy najlepsze siły teatru gromadnie niemal teatr opuszczają, co zresztą w teatrze im. Słowackiego od pewnego czasu zbyt często się dzieje.

So odejściu tak wybitnych artystów, jak p. Sosnowskiego i p. Nowakowskiego, których braku dotąd nie umiano wyrównać, ma być znówu cały szereg sił pierwszorzędných. —

Jest już powszechnie wiadomem, że scenę naszą opuszczają p. Hel. Buczyńska i p. Tad. Białkowski, obydwójce mający znaczną pozycję w dorobku artystycznym teatru im. Słowackiego z lat ostatnich. P. Buczyńska, która przybyła do nas z warszawskiej „Reduty”, reprezentowała twórczy i bujny typ sztuki aktorskiej, doskonale zarówno w dziele charakterystycznym jak dramatycznym, stwarzając cały szereg niezrównanych i żywym pulsujących kreacji od zjawiskowego Puka ze „Snu nocy letniej” poczynając a skończywszy na przedniej Małgorzacie z „Don Kiszota”. P. Białkowski swą 7-letnią pełną szlachetnego zapалу pracą na scenie teatru im. Słowackiego zdobył sobie gorącą sympatię wśród licznych kół miłośników teatru, pamiętających zawsze jego doskonałą kreację „Orlątko” i wiele innych, których długi szereg zamyka głęboko pojęta postać Szczęsnego z „Horsztyńskiego”.

Obydwójce opuszczających Kraków artystów właśnie w ubiegłym tygodniu serdecznie i bardzo licznie zebraniem towarzyskim pożegnał „Klub społeczny”, którego działalność swoją współpracą ochotnie popierali, zawsze tak znani w sferach naszego miasta z wielu ośmiatych występów artystycznych dla celów ogólnie-obywatelskich.

Oprócz wymienionych również, dowiadujemy się z dzienników, że jeden z najpoziomniejszych aktorów i tak wybitnie uzdolniony p. Alfred Szymański, opuszcza scenę, na której jeszcze w ostatnich czasach w jednej po drugiej sztuce stwarzał świetne kreacje, jak w roli Antonjusza w „Juljuszu Cezarze”, Przyciękiego w „Przebieżce” i Benedykta w „Wiele hałasu o nic”. To samo się tyczy obydwu wybitnych artystek równo pożytecznych jak też cieszących wielką sympatią wśród teatralnej publiczności Krakowa, p. Jadwigi Żmijewskiej i p. Stan. Mazarekówny, których niezamierzony wanie na przyszły sezon należąc może do rzędu szkodliwych pomyłek ze strony kierownictwa teatru. P. Mazarekówna właśnie ostatnio oprócz całego szeregu innych doskonałych kreacji, wśród których jasniejsze postać „Romantycznej panny”, Inezy czy też rola charakterystyczna w komedji Nowakowskiego, stworzyła tak piękną kreację w roli Beatrycze z „Wiele hałasu o nic”. P. Żmijewska znówu, wielki i swoisty talent tragiczny, odejściem swoim stworzy lukę nie do zastąpienia. Lecz to nie koniec „egzodusu” ze sceny krakowskiej. Prócz wymienionych odchodzą również tak wybitne siły, jak p. Zygm. Chmielewski, jedna z najbujniejszych sił w młodym pokoleniu aktorskim i równie utalentowani p. Zawistowski i Modrzewski, oraz p. Knobelsdorf, Perzanowska i Pagowska. Prawdopodobnie także nie pozostają u nas pp. Krasnowiecki i Kustowski, obydwaj należący do najbardziej talentowanych z posteru młodszych wychowanków sceny krakowskiej.

Czy ten masowy już niemal „egzodus” artystów ze sceny teatru im. Słowackiego może nasunąć krytycznych uwag — nie tyle tak to onegdaj w jednym z pism uczyniono) pod adresem aktorów, ile raczej pod adresem kierownictwa, które najwidoczniej nie stara

się o zatrzymanie sił tak pożytecznych, oraz mających oddziaływać w miarę, ocenając rzecz jedynie ze stanowiska własnych uprzedzeń czy arbitralności, a nie ze stanowiska interesu teatru i publiczności?...

Uroczystości jubileuszowe krakowskiej straży pożarnej

Kraków, 30 czerwca.

Na uroczystości jubileuszowe krakowskich Straży Pożarnych, które odbywały się dnia 28 i 29 bm., zjechały do Krakowa przedstawicielstwa drużyn strażackich z całej Polski. Między innymi przybyli nacz. straży ogniowej warszawskiej inż. Kudkiewicz, nacz. straży pożarnej w Poznaniu Dzięciak, nacz. straży łowickiej Spaczyński, nacz. Milewski z Bydgoszczy, nacz. Mesner z Łucka, nacz. Sakiewicz z Przemysła, dalej naczelnicy straży z Rzeszowa, N. Sączu, z N. Targu, Tarnowa, Bochni, Kołanowa, Wieliczki, Myślenic, Świątnik Górnych, Limanowej, Żywca, Tuzobini, Sierszy, Mogiły Chrzanowa itd.

Uroczystości strażackie rozpoczęły się nabożeństwem w kościele św. Florjana, do którego drużyny strażackie udały się w pochodzie z orkiestrą nowotarską na czele. Podczas pochodu obie straże krakowskie złożyły hołd Nieznanemu Żołnierzy, składając na płynie wspaniałe wieńce.

Po mszy św. nastąpiło poświęcenie sztandarów obu straży krakowskich. Rodzicami chrzestnemi sztandaru straży ochotniczej byli: rektorowa Szyszko-Bohuszowa i wicepr. Wielgus, sztandaru zaś zawodowej straży miejscowej p. Wawrauschowa i inż. Turski w zastępstwie wicepr. Rollego. Gwoździe honorowe do sztandaru straży pożarnej im. redaktorowej Michałiny Dąbrowskiej oraz imienia „II. Kurjera Codz.” i „Światowida” wbił prof. Flach.

Po nabożeństwie drużyny strażackie udały się w pochodzie pod pomnik Mickiewicza, gdzie odbyła się defilada wszystkich drużyn biorących udział w uroczystości.

O godz. 1 w południe odbyło się uroczyste powitanie drużyny w sali Rady miasta. W zastępstwie prezesa komitetu Rollego powitał drużyny inż. Turski.

O godz. 4 popołudniu na boisku Wisły rozpoczęły się zawody popisowe krakowskich straży pożarnych z współudziałem drużyny warszawskiej. Pierwsza do zawodów stanęła krakowska straż ochotnicza, następnie straż warszawska, równocześnie ze strażą podhaląską z N. Targu, następnie zaś krakowska straż zawodowa. Mimo ulewnej deszczu ćwiczenia odbyły się, wywołując entuzjastyczne objawy uznania ze strony publiczności, zgromadzonej na miejscu ćwiczeń.

Z okazji jubileuszu nastąpiło w sali posiedzeń Rady miejskiej wręczenie medali przez wicepr. dra Wielgusa jako repr. Związku zaw. Straży pożarnych. Nacz. zaw. Straży pożarnej Jan Obidowicz otrzymał złoty krzyż za ratowanie życia, oraz medal srebrny za długoletnią i nieskazitelną służbę pożarną. Nadto medale takie same otrzymali: Flaszka, st. inspektor Uroda, insp. Losiowski, Włoczek, Pabian, Feliks, Dura, Serafin, Boblewski (ogniomistrz); dyplomy uznania otrzymali Chmielecki, Czekał, Stryczek, Stanak, Janas, Pitra, Sienkowski, Ogiela, Sikora i Głęb Tomasz (sierżanci); dalej: Galos, Tyrala, Wróbel, Pitala, Strojek, Włoczek, Wawrzkiwicz, Szczepański (plutonowi).

Zjazd strzelecki w Krakowie

Zjazd Bractw strzeleckich rozpoczął się nabożeństwem w kościele Mariackim, poczem uczestnicy złożyli wieńce na płycie pamiątkowej na cześć Nieznanego Żołnierza. Następnie odbyły się na strzelnicy obrady, w których wzięło udział osiemdziesięciu delegatów z całej Polski, a trzecią tych obrad było stworzenie ogólnopolskiej organizacji Bractw strzeleckich. Krakowskim królem konkursowym ogłoszony został inżynier Piotr Król, poczem odbyło się rozdanie nagród za najlepsze strzały przy strzelaniu sobotniem w największej strzelnicy na Woli Justowskiej. — Za najlepsze strzały do tarczy honorowej zdobyli złote medale: generał Szepczycki i ppłk. Schlegel. Wieczorem odbył się w sali strzelnicy wielki bankiet, w którym wzięło udział 350 osób, a który przeciągnął się wśród licznych przemówień, toastów i wiałów za północ. W południak, w ostatni dzień zjazdu, uczestnicy zwiedzili miasto, oraz Wieliczkę, poczem nastąpił „rozjazd” na wszystkie strony.

Z kraju i ze świata

DROŻYZNA NA HELU. Na Hel zjechało, dzięki zaprowadzeniu bezpośredniego połączenia z Warszawą, sporo letników. Fakt ten wywołał zwykle cen na mieszkanie i artykuły spożywcze. Do 1 lipca obowiązują ceny za 1 pokój z utrzymaniem w pensjonatach 12—15 złotych dziennie, ale od 1—15 sierpnia ceny te będą znacznie podwyższone i dopiero po 15 sierpnia wrócą do obecnej normy.

OPERA LWOWSKA ZOSTAŁA DEFINITYWNIEM ZWINIĘTA. Na wczorajszym posiedzeniu lwowskiej Rady miejskiej powzięto na wniosek rady Bol. Lewickiego uchwałę nieuruchomienia na najbliższy sezon opery i zastąpienia jej operą sezonową, utrzymywaną do spółki z innemi miastami. Wniosek ten wywołał bardzo gorącą i długą dyskusję. W głosowaniu imieniem oświadczonego się 41 głosami (przeciw 34) za wnioskiem Lewickiego.

Aktorzy, aktorki, chórzycy i chórzystki opery, wybrani tłumnie na galery, w ciągu obrad głośno wyrażali swoje uznanie lub niezadowolone porządki, uczestnicząc w głosowaniu, po ogłoszeniu zaś wyniku głosowania urządzili hałaśliwą demonstrację, wy-

Trzydniowe trzęsienie ziemi w Stanach Zjednocz.

London, 30 czerwca. (AW). Z Nowego Jorku donoszą, że w kilku miejscowościach północno-zachodnich Stanów dało się odczuć silne trzęsienie ziemi, które trwało trzy dni.

Trzęsienie ziemi zniszczyło miasto San Barbara w Stanach Zjednoczonych

London, 30 czerwca. (AW). Z Waszyngtonu donoszą o strasznym trzęsieniu ziemi w Kalifornii, podczas którego zniszczone zostało miasto San Barbara, położone nad morzem.

Rury wodociągowe pękły i woda zalała miasto. Pociągi nie mogą kursować z powodu usunięcia się torów kolejowych.

Katastrofa nastąpiła o godzinie 7 rano, kiedy mieszkańcy jeszcze spali.

Jeden z hoteli rozpadł się na dwie połowy, grzebiąc wielu nieszczęśliwych. Również jeden ze szpitali zapadł się. Dotychczas naliczono 68 trupów, ale mówi się o setkach zabitych pod gruzami, których do tej pory ani nie wydobyto, ani nie zliczono.

Tłumy ludzi błądzą ulicami, nie wiedząc, co

mają począć. Katastrofę powiększa jeszcze brak wody.

Z Los Angeles nadchodzą pociągi ratownicze. Tamy w porcie zostały zerwane i woda wtargnęła do miasta. San Barbara jest miastem kąpielowym, znanem ze wspaniałych szesnastu hoteli, które przeważnie padły ofiarą katastrofy.

(Telegram iskrowy „Nowej Reformy”).

Nowy Jork, 30 czerwca. Z Santa Barbara donoszą, że runęły tam prawie wszystkie hotele. Dotychczas wydobyto z pod gruzów przeszło sto trupów.

Wielkie zniszczenie spowodowały również olbrzymie fale, wywołane trzęsieniem dna morskigo.

Utworzenie wielkiego francusko-niemieckiego syndykatu żelaznego

Berlin, 30 czerwca. (AW). Rokowania w sprawie utworzenia francusko-niemieckiego syndykatu żelaznego doprowadziły do porozumienia. Francja otrzymała prawo eksportu rudy żelaznej z Alzacji i Lotaryngii. Francja i Niemcy będą kontrolowały własne rynki krajowe. Dla dostaw surowca i wytopienia francuskiej rudy

w Niemczech, oraz celem dostawy węgla z Zagłębia Rury do francuskich hut żelaznych zawarta zostanie umowa długoterminowa. Syndykat żelazny francusko-niemiecki przewiduje na zasadzie wzajemności udział w zyskach przedsiębiorstw.

czykując, tupiąc nogami i wygłaszając — po kilku równocześnie — gorące przemówienia.

Zwolnieniu zatrzymania opery opuścili po głosowaniu salę obrad.

SAMOBÓJSTWO URZĘDNIKA POCZTOWEGO. Wielkie wróżenie wywołało w Jarosławiu samobójstwo 37-letniego starszego oficjela pocztowego, Józefa Buca, ogólnie poważanego i lubianego obywatela, a wzorowego urzędnika, który onegdaj w nocy rzucił się pod koła pociągu. Powodem tragicznego czynu był ślady rozstrój nerwowy, spowodowany mianą przemysłową obawą redukcji przy ciężkiej i twardej walce o byt rodzinny.

73-LETNI SAMOBÓJCA POD KOŁAMI POCIĄGU. Jak donoszą z Poznania, w nocy z 23 na 24 bm. w pobliżu Lubania rzucił się pod pociąg 73-letni robotnik, Teofil Jankowiak, i poniósł śmierć na miejscu.

Dr H. Better ordynuje jak w latach ubiegłych w Krynicy w willi „Kraus” 125

SENZACJA!!!

RIESZONKA TEATRALNA „POCHETTE COMAEDIA”

pierwszorzędnej dobroci ze znanej fabryki czekolady

Franciszek Fuchs i Synowie Warszawa

„POCHETTE COMAEDIA”

oprócz tego w każdym miejscu znajduje się wartościowy przedmiot w formie niespodzianki, które to przedmioty ulegają ciągłej zmianie.

„POCHETTE COMAEDIA”

Do nabycia w handiach delikatesów, cukierniach i owocarniach.

SKLEP Powszechnego Towar. Handlowego

KRAKÓW, FLORJAŃSKA 32 TELEFON 2183. 1354

Ze sportu

CRACOVIA—WIENNA 2:1 (2:1) Boisko Cracovii, mimo fatalnych panujących od 2 dni warunków atmosferycznych, nie przedstawiało się w dniu wczorajszym tak źle, aby uniemożliwić prowadzenie gry celowej, urozmaiconej od czasu do czasu widowczyściami i incidentami. To też nieczni widzowie nie pożałowali, bądź co bądź, pe-

nej ryzyka i poświęcenia dla sportu odwagi, udania się wśród ulewnej deszczu na zawody. Białoczerwoni zaprezentowali grę dawno u nich niewidzianą, niezwykle ambitną, a przytem technicznie znacznie lepszą, aniżeli w ostatnio rozgrywanych przez siebie spotkaniach. W świetnej formie znalazł się w szczególności Spertling, oraz Zastawniak, również i Malczyk w bramce prezentował się bardzo dobrze. Vienna nie zawiodła pokładanych nadziei, jako całość drużyna ta przedstawia się, jako „precyzyjna maszyna”, pracująca dokładnie i niezawodnie. Technika kombinacyjna doprowadzona jest wprost do doskonałości, natomiast dyspozycja strażaka nienadzwyczajną. Do paury gra otwartą. W 23 minucie zdobywa deblim, niezwykle silnym, dolnym strzałem w róg Piak, pierwszy punkt dla swoich barw. W minutę później rewanżują się Wiedeńczycy z zamieszaniem podbramkowego. — W pięć minut później Kaluza wypuszcza piłkę Ptakowi, który ładnym, pół-wysokim strzałem umieszcza ją w siatce przeciwnika.

Po pauzie chwilowo lekka przewaga Vienna, poczem ponownie gra otwarta, wzajemne ataki spójniają na niemiem, obie drużyny nie wyszukują szeregów świetnych sytuacji. Doskonały sędzia p. Lustgarten odgrywa rolę i drużyna, która niedawno grała remisowo z Urugwajem, schodzi z boiska, pokonana przez biało-czerwonych.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Groźny stan Wisły w południe

Ja się dowiadujemy w ostatniej chwili, woda na Wildze opada. Zachodzi jednak poważna obawa ponownego zalewu przez wezbrane fale Wisły. Prezydium miasta wydało zarządzenia w tym kierunku: mianowicie zmobilizowana rybaków, którzy mają obowiązek na wypadek wylewu ratować mienie i życie ludności przy współudziale robotników miejskich, straż pożarnej i wojska. Nadto rozstawiono od placu Jabłonowskich aż po Groble koźły i pomosty oraz przekazano pewną ilość łodzi.

Włamanie

Kierownikiem akcji ratowniczej z ramienia prezydium miasta jest st. r. m. Kleczek i r. budownictwa Szarek.

W ciągu nocy i dnia dzisiejszego miejsca zagrożone katastrofą objędziali wojewoda Kowalikowski ze starostą Jagusińskim, dyr. Dudek, kom. rządu Wawrausch wraz z wiceprez. Sorem, którzy wydawali odpowiednia zarządzenia.

Wobec spodziewanej dalszej katastrofy prezydium miasta poleciła w porozumieniu z inż. Szarkiem delożowanie miejsc zagrożonych, a ludność przeniesie częściowo do szkół miejskich w Podgórzu i w Krakowie.

ŚFINGOWANY NAPAD RABUNKOWY.

Dnia 28 bm. o g. 18.30 zgłosiła się w tut. E. U. S. Erna Kluger, że tegoż dnia około godz. 17 przyszedł do ich mieszkania przy ul. Brzozowej 16, nieznanu osobnik, który przedstawivszy się jej ojcu Aronowi, handlarzowi zbożem, jako człowiek odzawu dóbr, odurzył go podczas nieobecności wszystkich domowników w czasie rozmowy z nim papierosem, a następnie związał mu ręce sznurkiem, zakneblował usta papierem gazetowym i zabrał z tylnej kieszeni spodni 1800 zł. Dotychczasowe śledztwo policyjne ustaliło, że napad ten był sfingowany.

WŁAMANIE. Dnia 27 bm. włamali się przez odsunięte rygi i naruszenie zamku w drzwiach niedwójce przy ul. Blich Nr. 3 i skradli po otwarciu 3 szafy dętym, futro damskie perskie (długie) na jedwabnej podszewce, oblamowaną srebrną taśmą, wartości 600 dolarów amer.

OLBRZYMA OSZYSTWA NA 125.000 ZŁO- TYCH.

Do Towarzystwa Żelazkowego w Lub-

A więc nauka: Do utrzymania obuwia niezbędny Jest Erdal, wyrób pierwszorzędny.

Erdal

czowie, które jest ekspozyturą Banku Gospodarstwa Krajowego, wysłały wielkie firmy zagranicę różne towary pod „winkulacją”, to znaczy że Towarzystwo to miało wydawać towary adre satom tylko wówczas, gdy powyższe złożyły odpowiednie kwoty. Urzędujący dyrektorzy tego Towarzystwa, Szepliński i Michałski, wydali towary wartości 25.000 dolarów, to jest około 125 tysięcy złotych, bez żadnego pokrycia adre satom, a w szczególności Mendowi i Markusowi Schlickerom w Lubaczowie.

Postanowił skorzystać z tego Markus Schlicker i wystanawić się o paszport w polickiej lwowskiej, a nie w Lubaczowie, przygotowywał się do wyjazdu za granicę, chcąc zabrać pieniądze ze sobą. Widząc jednak, że wierzyciele poczynają coś miar kować, spingował kradzież, rzucając podejrzenie jeń na pełnego konduktora kolejowego, którego jednakże niewinność wkrótce się wykazała i którego wypuszczono na wolność. Ostatni młody Markus Schlicker został onegdaj aresztowany i odstawiony od więzienia.

ZIAŁ GIEŁDOWY

Kraków, 30 czerwca.

Sytuacja na giełdzie naogół niezmieniona. Mimoultima zainteresowanie osłabło, ponadto jedne transakcje kilkoma papierami po kursach niezmiennych. Naogół tendencja utrzymania, ruch słaby.

W walutach i dewizach robiono jedynie Zurychem po kursie mocniejszym, rzadza w zamieśnaniu.

Na pogiełdziu tendencja utrzymana, zainteresowanie silniejsze Jaworzem. Płacono za Jaworzno drobne (25) 8.30. Gazy zachodnie 1.35.

Gedula kursowa giełdy krakowskiej

30 CZERWCA 1925		Transakcje w złotych	
	dzis	29/VI	
Pol. Bank przem. I—VIII	0.2		
Bank Hipoteczny I—VIII		0.4	
Małopolski			
Ziem. Bank kred. I—IX			
Powz. Bank kred. I—V			
Bank zw. sp. car. I—X			
Pol. Tow. handlowe I—V		0.19	
Imper I—V			
Pharma I—III			
Polski Glob I—IV			
Zegluga Polska I—III			
Zieloniewski I—IV		9.50—9.55	
Cegielski I—IX			17.00
Poznia I—IV		0.30	0.3
Troicki I—III			
Parowoz I—III	0.69		0.41
Automotor I—II			
Górka I—II			11.15—11.50
Siersza I—IV			
Tepege I—IV			0.73
Polafta Nafta I—III	0.24—0.25		
Pokocia I	0.18—0.20		
Pezet I—IV			
Strug I			
Niemojowski I			0.45
Tłuszcz Trzebińska I—II			
Azot			
Elektrów. Siersza I—IV			0.20
Umielów I—II			
Krakus I—VI			0.57—0.6
Chodorów I—V	2.95—3.00		2.9—3.00
Chybia			3.56
A. Piasecki			

Papiery dywidendowe w Warszawie

z dnia 30 czerwca 1925 r.

AKCJE:	W złotych
Bank Handlowy	4.60
Bank Zw. Sp. Zar.	7.00
Cegielski	0.39
Parowoz	—
Starachowice	1.56
Zieloniewski	—
Zyrardów	7.10
Kamberbusch	5.91
Spirytus	—
Chodorów	3.00
Bank przem. Lwów	0.20

Zurych, 30 czerwca. (PAT). Zamknięcie giełdy. Paryż 25.03%, Londyn 25.15, Nowy Jork —, Belgja 23.10, Hiszpanja 74.85, Holandia 206.40, Berlin 1.22%, Wiedeń 72.188, Sofia 3.70, Praga 15.25, Warszawa 99.12, Budapeszt 0.72%, Białogrod 8.97%, Ateny 8.77, Konstantynopol 281, Buenos Aires 237%, Helsingfors 13.00, Buenos Aires 207%. Tendencja niepewna.

